

Kansspelautoriteit

Keuringschema spelsysteem kansspelen op afstand

Schema tot conformiteitsbeoordeling

Versie 2.0

Inhoud

1.	Het keuringsschema	3
	1.1 Inleiding	3
	1.2 Doel en reikwijdte van het keuringsschema	3
	1.3 Unieke identificatie keuringsvoorschrift	4
	1.4 Wijzigingen en onderhoud keuringsschema	4
2.	Keuring van het spelsysteem	7
	2.1 Keuring spelsysteem en object van keuring	7
	2.2 Leveranciers en derden	7
	2.3 Uitvoering van de keuring	7
	2.3.1 Eisen aan keuringsinstellingen	7
	2.3.2 Eisen aan het personeel van een keuringsinstelling	7
	2.3.3 Eisen aan de keuringsinstelling t.b.v. Harmonisatie van keuring	8
	2.3.4 Diepgang van de keuring	8
	2.3.5 Uitvoering keuring en regelgeving spelsysteem	9
	2.3.6 Reeds eerder verrichte keuringen	9
	2.3.7 Rapportagevoorschriften	9
3.	Keuringsvoorschriften	11
	3.1 Administratieve verplichtingen	11
	3.2 Betaaltransacties	11
	3.3 CDB (Controledatabank)	15
	3.4 Cruks	21
	3.5 ICT-systeembeheer	22
	3.6 Inschrijving en aanmelding spelers	23
	3.7 Kwaliteitsmanagement	29
	3.8 Informatiebeveiliging	30
	3.9 Speltechniek	34
	3.10 Verslavingspreventie	44

1. Het keuringsschema

1.1 Inleiding

De Wet Kansspelen op afstand (Koa) vereist dat het spelsysteem wordt gekeurd aan de hand van het schema tot conformiteitsbeoordeling (hierna: het keuringsschema).

Het keuringsschema wordt vastgesteld door de Kansspelautoriteit (Ksa).

De keuring moet worden uitgevoerd door een door de minister aangewezen keuringsinstelling. Het keuringsschema moet worden gebruikt door de keuringsinstelling bij haar opdracht om (delen) van het spelsysteem te keuren.

Bij de ontwikkeling van het keuringsschema is voor een deel gebruikgemaakt van het normenkader dat in Denemarken van toepassing is op kansspelen op afstand. De eisen aan het spel dat in Denemarken aan het spelsysteem wordt gesteld, was bij de ontwikkeling van dit keuringsschema namelijk gelijk aan de eisen die daaraan in Nederland worden gesteld. Door gebruik te maken van bestaande normen kan dit keuringsschema, door keuringsinstellingen welke al geaccrediteerd zijn voor Denemarken, sneller worden toegepast, én wordt de accreditatie op basis van dit schema eenvoudiger.

1.2 Doel en reikwijdte van het keuringsschema

Het spelsysteem omvat de organisatie, werkwijze en de (al dan niet elektronische) middelen die voor het organiseren van de vergunde kansspelen worden gebruikt. Dit spelsysteem moet voldoen aan de technische en operationele eisen die zijn uitgewerkt in het Besluit kansspelen op afstand, de Regeling kansspelen op afstand en het uitvoeringsbeleid van de Kansspelautoriteit.

Het keuringsschema geeft aan welke onderwerpen van het spelsysteem gekeurd moeten worden. Daarnaast geeft het keuringsschema aan met welke diepgang er gekeurd moet worden en welke keuringsnorm toegepast moeten worden.

Dit document specificeert de vereisten en beschrijft richtlijnen voor keuringsinstellingen die keuringen van een kansspel of afstand uitvoeren in overeenstemming met de Wet Kansspelen op afstand (Koa). Het verandert niets aan de vereisten gespecificeerd in de Wet Kansspelen op afstand.

Dit document kan ook door accreditatieinstellingen worden gebruikt voor de accreditatie van keuringsinstellingen. Dit document specificeert echter geen vereisten of geeft geen richtlijnen voor accreditatieinstellingen om keuringsinstellingen te beoordelen.

Van een keuringsinstelling die “kansspel op afstand” keuringsrapportages levert, wordt verwacht dat deze kan aantonen te voldoen aan de eisen die in dit document zijn gespecificeerd, naast de eisen in de Wet Kansspelen op afstand.

Het keuringsschema geeft niet aan wanneer er een keuring moet plaatsvinden. Informatie over wanneer een keuring moet plaatsvinden is beschreven in het paragraaf 2 (Periodiciteit van de keuringen) van het Besluit kansspelen op afstand.

1.3 Unieke identificatie keuringsschema

Elke in het Nederlandse deel van het keuringsschema opgenomen norm heeft een uniek ID dat bestaat uit:

- "KS" - staat voor het keuringsschema
- Twee cijfers - dit staat voor het onderwerp uit het keuringsschema "01" Administratieve verplichtingen
  - "02" Betaaltransacties
  - "03" Controledatabank (CDB)
  - "04" Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (Cruks)
  - "05" ICT-systeembeheer
  - "06" Inschrijving en aanmelding speler "07" Kwaliteitsmanagementsysteem
  - "08" Informatiebeveiliging
  - "09" Speltechniek
  - "10" Verslavingspreventie
- Twee opvolgende cijfers - Dit staat voor het opéénvolgende nummer in het onderwerp
- "_2.x" - Versie waarbij de keuringsschema is gewijzigd

Bij de unieke identificatie wordt met een afkorting aangegeven welke voorschrift aan het spelsysteem uit regelgeving van toepassing is.

Hierbij wordt met "B" het Besluit kansspelen op afstand bedoeld en met "R" de Regeling kansspelen op afstand.

Voorbeeld

B4.4.1 - Besluit kansspelen op afstand, Artikel 4.4, lid 1.

1.4 Wijzigingen en onderhoud keuringsschema

Het keuringsschema bestaat uit keuringsschema's die continu worden beoordeeld op de noodzaak voor herziening naar aanleiding van terugkoppeling uit de markt, ontwikkelingen in technologie en wijzigingen van wet -en regelgeving en beleid.

Per 1 oktober 2022 vervangt Keuringsschema versie 2.0 het keuringsschema versie 1.4. Dit betekent dat per 1 oktober 2022 alle keuringen aan het spelsysteem op basis van keuringsschema versie 2.0 moeten worden uitgevoerd. Voor meer informatie kunt u terecht op de website van de kansspelautoriteit onder onderwerp "keuring spelsysteem kansspelen op afstand."

Wijzigingenbeheer

Datum	Versie Keuringsschema	keuringsvoorschrift	Aanvullende informatie
juni 2022	2.0		<p>Verwerking terugkoppeling consultatie, validatie en schemaevaluatie:</p> <p>Rapportage voorschriften toegevoegd (2.3.5). Voorbeeld bij hergebruik keuringsresultaten toegevoegd (2.3.4) Aanpassingen keuringsvoorschriften:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CDB • Kwaliteitsmanagementsystemen • Informatiebeveiliging. <ul style="list-style-type: none"> - Verwijzing naar regelgeving toegevoegd. - Gebruik van regelgeving toegevoegd - Aspirant vergunninghouder vervangen door vergunninghouder - Harmonisatieproces toegevoegd - Informatie over wanneer een keuring moet plaatsvinden toegevoegd
december 2021	Consultatie versie 2.0		<p><i>Consultatieversie</i> Integrale aanpassing van keuringsvoorschriften speltechniek, Informatiebeveiliging, CDB, Kwaliteitsmanagement.</p> <p>Kleine aanpassingen overige keuringsvoorschriften. Aanpassing keuringsnorm</p>
mei 2021	1.4	nvt	Eisen aan keuringsinstellingen en personeel 2.3.1 en 2.3.2
mei 2021	1.4	nvt	Eisen rapportage aangepast – nu verwijzing regelgeving
mei 2021	1.4	71	Correctie verwijzing naar DE normenkader
mei 2021	1.4	95	Correctie keuringsvoorschriften
mei 2021	1.4	120 – 124	Correctie verwijzing naar DE normenkader
mei 2021	1.4	139	Correctie verwijzing naar regelgeving
mei 2021	1.4	152	Correctie verwijzing naar regelgeving
mei 2021	1.4	143	Keuringsvoorschrift is vervallen

Datum	Versie Keuringsschema	keuringsvoor- schrift	Aanvullende informatie
mei 2021	1.4	153	Keuringsvoorschrift is vervallen
maart 2021	1.3	KS.06.01.NL_1.3	Wijziging keuringsvoorschrift
maart 2021	1.3	141 – 150	Keuringsvoorschriften speltechniek toegevoegd
februari 2021	1.2	KS.03.02.NL_1.2	Wijziging formulering
februari 2021	1.2	KS.03.03.NL_1.2	Wijziging formulering
februari 2021	1.2	KS.03.04.NL_1.2	Wijziging formulering
februari 2021	1.2	KS.03.05.NL_1.2	Wijziging formulering
februari 2021	1.2	KS.03.06.NL_1.2	Wijziging formulering
februari 2021	1.2	KS.06.01.NL_1.2	Aanpassing Besluit kansspelen op afstand
februari 2021	1.2	KS.06.14.NL_1.2	Verduidelijking keuringsvoorschrift
februari 2021	1.2	KS.10.04.NL_1.2	Correctie toelichting naar keuringsvoorschrift

2. Keuring van het spelsysteem

2.1 Keuring spelsysteem en object van keuring

De keuringsinstelling keurt het spelsysteem of enig onderdeel daarvan aan de hand van een door de raad van bestuur van de Kansspelautoriteit vastgesteld keuringsschema, zoals opgenomen in hoofdstuk 3 van dit document.

De keuring van het spelsysteem of enig onderdeel ervan bestaat uit een keuring van een (beschreven) procedure, procedure met bijbehorende inrichting (proces) of een deel van een geautomatiseerd systeem.

De keuringsinstelling moet de door de vergunninghouder opgedragen keuring van diens spelsysteem of van enige onderdeel daarvan verrichten aan de hand van een keuringsplan dat op basis van de kenmerken van het spelsysteem is opgesteld.

2.2 Leveranciers en derden

De vergunninghouder is verantwoordelijk voor het voldoen aan de eisen en het laten keuren van onderdelen van het spelsysteem, ook bij uitbesteding van (delen van) het spelsysteem. Zie hiervoor artikel 31h, lid 5, onder f, van de Wet Kansspelen op afstand en artikel 4.3 lid 1, onder a, van het Besluit kansspelen op afstand.

2.3 Uitvoering van de keuring

2.3.1 Eisen aan keuringsinstellingen

Een keuringsinstelling kan overeenkomstig artikel 4.44, eerste lid, van het besluit worden aangewezen, indien zij is geaccrediteerd voor het verrichten van werkzaamheden zoals opgenomen in het keuringsschema, bedoeld in artikel 4.53, eerste lid, onder a, van het besluit, tegen NEN-EN-ISO/IEC 17020 type A. De werkzaamheden in dat schema zijn aangemerkt als inspectiewerkzaamheden;

De aanwijzing als keuringsinstelling vermeldt de onderdelen van het spelsysteem die de aangewezen keuringsinstelling op grond van die aanwijzing kan keuren. Dat houdt in dat deze keuringsinstelling dan alleen aangewezen kan worden om een deel van de keuring te mogen uitvoeren.

2.3.2 Eisen aan het personeel van een keuringsinstelling

Voor het uitvoeren van bepaalde keuringswerkzaamheden worden specifieke kwalificatie-eisen gesteld aan het personeel. Het betreft de keuringsvoorschriften voor informatiebeveiliging en ICT- systeembeheer.

Deze keuringswerkzaamheden moeten worden uitgevoerd en de conformiteitsverklaringen moeten worden afgegeven onder supervisie van personeel dat is gecertificeerd conform 1 of meer van de volgende certificeringen:

1. Certified Information Systems Security Professional (CISSP);
2. Payment Card Industry (PCI) Qualified Security Assessor (QSA);
3. Information Systems Audit and Control Association (ISACA) Certified Information Systems Auditor (CISA);
4. Een ten opzicht van 1 tot en met 3 gelijkwaardig certificaat.

2.3.3 Eisen aan de keuringsinstelling t.b.v. Harmonisatie van keuring

Een keuringsinstelling is verplicht uitvoer te geven aan harmonisatie van de keuringsvoorschriften.

Harmonisatie is van belang voor een eenduidige onderbouwing van de beoordeling door de keuringsinstelling.

Harmonisatie activiteiten uitgevoerd door de keuringsinstelling is verankerd in haar kwaliteitssysteem en vindt op de volgende wijze plaats:

- periodieke harmonisatie overleg georganiseerd door de Kansspelautoriteit;
- harmonisatie onderzoek uitgevoerd door de Kansspelautoriteit;
- Waar dit keuringsschema geen of voldoende detaillering geeft om te komen tot een eenduidige keuringsresultaat moet de keuringsinstelling waar nodig de hiervoor noodzakelijke detaillering implementeren. De keuringsinstelling stelt de Kansspelautoriteit hiervan in kennis door het onderwerp voor harmonisatie in te dienen.

2.3.4 Diepgang van de keuring

De diepgang van de keuring is een toets van opzet en bestaan, tenzij dit anders wordt aangegeven in het betreffende keuringsvoorschrift.

Diepgang keuring:

- Toets van opzet:
Keuring aan de hand van de beschrijving of het ontwerp van het spelsysteem. De opzet kan blijken uit procesbeschrijvingen, werkinstructies en functionele prototypes van (onderdelen van) het spelsysteem;
- Toets van bestaan:
Keuring aan de hand van de daadwerkelijke inrichting van het spelsysteem. Het bestaan kan onder andere worden vastgesteld door (het doorlopen van) een proces en of proceslijn. Dit wordt ondersteund met een controle op documenten of testresultaten, en de daadwerkelijke personele inrichting ervan. Hiermee kan worden vastgesteld dat de technische en organisatorische inrichting van (onderdelen) van het spelsysteem voldoen aan de gestelde voorschriften;

- Toets van werking:
Keuring op het functioneren van het spelsysteem en de toepassing ervan over een bepaalde periode. Stel vast dat het spelsysteem of specifieke onderdelen ervan heeft gefunctioneerd in overeenstemming met de gestelde eisen. Dat kan onder andere door data-analyse en/of deelwaarnemingen uitgevoerd door inspecties of audits in het IT-spelsysteem.

2.3.5 *Uitvoering keuring en regelgeving spelsysteem*

Per keuringsvoorschrift is een verwijzing opgenomen naar de voorschriften aan het spelsysteem ondergebracht in de regelgeving kansspelen op afstand en haar toelichting. Bij de keuring moet waar nodig gebruik worden gemaakt van de toelichting op de regelgeving.

2.3.6 *Reeds eerder verrichte keuringen*

De keuringsinstelling kan bij de door de vergunninghouder of de aanvrager van een vergunning opgedragen keuring van diens spelsysteem of van enig onderdeel daarvan, rekening houden met andere, reeds onder accreditatie verrichte keuringen.

Indien de keuringsinstelling gebruikt maakt van keuringsresultaten dan is zij nog steeds verantwoordelijk is voor het eindoordeel. De keuringsinstelling moet beoordelen of de keuringsresultaten voldoen aan de vereisten zoals deze zijn gegeven in artikel 3.31 van de Regeling kansspelen op afstand. De keuringsinstelling moet die beoordeling in haar keurings- rapport verantwoorden (zie ook Rapportage voorschriften).

Voorbeeld:

keuringsinstelling inspecteert het onderwerp t.a.v. informatiebeveiliging en gebruikt hierbij actuele resultaten welke horen bij een actueel en geldig certificaat waarbij de scope van het certificaat aansluit het te inspecteren onderwerp.

2.3.7 *Rapportagevoorschriften*

In het belang van het nalevingstoezicht worden de volgende eisen gesteld aan de rapportages die zijn opgesteld voor de keuringsinstellingen. Daarnaast moet de rapportage voldoen aan de kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO/IEC 17020.

Het keuringsrapport moet alle informatie bevatten die nodig is voor het duiden van de verklaringen, conclusies en bevinding, op correcte, nauwkeurige en heldere wijze. Het keuringrapport bevat daarnaast informatie over de volgende onderwerpen:

1. Scope beschrijving
In het keuringsrapport is een eenduidige beschrijving van het gekeurde onderwerp opgenomen.

2. Object beschrijving

Per keuringsvoorschrift wordt een eenduidige beschrijving van het gekeurde object gegeven. De term 'object' wordt in deze gebruikt voor een procedure, procedure met bijbehorende inrichting (proces) of een deel van een geautomatiseerd systeem.

De software wordt eenduidig beschreven door het opnemen van de door de aanvrager gehanteerde bestandsnaam, versie en een crypto grafisch algoritme (minimaal SHA-1).

Beschreven procedures wordt eenduidig beschreven door het opnemen van de door de aanvrager gehanteerde bestandsnaam en versie van de beschrijving.

3. Gebruikte documenten

Per keuringsvoorschrift wordt aangegeven welke voor de keuring aangeleverde documenten* zijn gebruikt.

De gebruikte documentatie wordt eenduidig beschreven door het opnemen van de door de aanvrager opgegeven naam en uniek versienummer van het document.

* Dit zijn o.a. beschreven processen, procedures maar ook bijvoorbeeld source code of logbestanden.

4. Methode

Per keuringsvoorschrift een korte beschrijving plus een eenduidige verwijzing naar de door de keuringsinstelling toegepaste methoden.

5. Interpretatie en opinie

Per keuringsvoorschrift is de bij de keuring toegepaste interpretatie gebaseerd op de bijbehorende regelgeving.

6. Resultaat

Een verklaring dat de keuringsresultaten uitsluitend betrekking hebben op de in opdracht gegeven werkzaamheden of op het (de) gekeurde object(en).

De bevindingen welke hebben geleid tot het keuringsresultaat.

De verantwoording van de beoordeling van keuringsresultaten welke zijn gebruikt in haar oordeel en overgenomen van gekwalificeerde keuringsinstellingen zoals aangegeven in artikel 3.31 van de Regeling kansspelen op afstand.

3. Keuringsvoorschriften

3.1 Administratieve verplichtingen

1 - Besluit kansspelen op afstand: B4.4.1

ID NL: KS.01.01_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat de inrichting van het spelsysteem borgt dat de administratie van de vergunde kansspelen op afstand strikt gescheiden wordt gehouden van de administratie van de overige goederen of diensten die een aanbieder aanbiedt en die niet onder de Nederlandse vergunning vallen.

2 - Besluit kansspelen op afstand: B4.4.2

ID NL: KS.01.02_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat op ieder moment uit de administratie onder meer duidelijk moet zijn welke bedragen aan kansspelheffing en kansspelbelasting – en in voorkomend geval welke bedragen op grond van artikel 31f Wok – afgedragen moeten worden en welke bedragen aan de spelers verschuldigd zijn.

3.2 Betaaltransacties

3 - Besluit kansspelen op afstand: B4.25.1

ID NL: KS.02.01_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de betalingstransacties tussen de vergunninghouder en de speler uitsluitend via de speelrekening verlopen.

4 - Besluit kansspelen op afstand: B4.25.2

ID NL: KS.02.02_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder voor betalingstransacties met de speler uitsluitend het gebruik van betaalinstrumenten toestaat, die:

- a. zijn uitgegeven door een in een lidstaat gevestigde kredietinstelling met een vergunning als bedoeld in artikel 8 van Richtlijn 2013/36/EU of door een in een lidstaat gevestigde betaaldienstverlener met een vergunning als bedoeld in artikel 11 van Richtlijn (EU) 2015/2366,
- b. ondubbelzinnig zijn te herleiden tot de persoon van de speler.

Stel in opzet en bestaan vast dat pas na de eerste creditering van de speelrekening de speler de speelrekening ook kan crediteren met geld van een andere betaalrekening, mits het betreffende betaalinstrument is uitgegeven door een vergunninghoudende kredietinstelling of betaaldienstverlener (en het derhalve niet gaat om anonieme betaalinstrumenten).

Let op: de keuringsnormen onder punt a en b in deze norm gelden ook voor de andere betaalrekeningen.

Toelichting:

‘De speelrekening moet zijn gekoppeld aan een betaalrekening bij een bank of een betaaldienstverlener (de tegenrekening). Dit volgt uit de definitie van de speelrekening in artikel 1.1. Bij het openen van die rekening is de identiteit van de rekening- houder door die bank of betaaldienstverlener vastgesteld en geverifieerd. Met de betaling van de tegenrekening naar de speelrekening (artikel 4.27, eerste lid) wordt bevestigd dat de speler ook de houder van de tegenrekening is. In beginsel zijn de bij deelname aan de vergunde kansspelen in te zetten gelden afkomstig van die tegenrekening, waarop ook de behaalde speelwinst wordt gestort zodat die ter vrije beschikking van de speler kunnen komen. Na de eerste creditering van de speelrekening kan de speler de speelrekening echter ook crediteren met geld van een andere betaalrekening. Hij kan daarbij gebruikmaken van elk door de vergunninghouder aanvaard betaal-instrument, mits dat is uitgegeven door een vergunning houdende kredietinstelling of betaaldienstverlener en het niet gaat om anonieme betaalinstrumenten (tweede lid).

Bij de creditering van een andere betaalrekening onder het tweede deel van de keuringsnorm, dienen de vereisten onder Artikel 4.27, lid 1 onder a en b van het Besluit Kansspelen op afstand in acht te worden genomen. De speler is herleidbaar tot de rekeningen waarvoor de persoon in kwestie zich heeft geïdentificeerd bij de betreffende betaalinstelling

Toelichting ondubbelzinnig:

Ondubbelzinnig herleiden naar de speler is meer dan beschikken over een betaalrekening. Als iemand kan storten met een betaalrekening is het geld daarmee niet ondubbelzinnig herleid naar de speler. Het bevestigt alleen dat iemand beschikt over een betaalrekening. Door te controleren of de naam van de houder van de betaalrekening overeenkomt met de naam van het spelersaccount bestaat er meer zekerheid dat deze betaalrekening is te herleiden naar de speler. Aan stortingen met elektronisch geld tot een bepaald bedrag is niet altijd een identificatie en verificatie voorafgegaan. Mocht elektronisch geld worden geaccepteerd, moet dit ook dit herleidbaar te zijn tot de speler. Met deze norm is beoogd te voorkomen dat er geld op het spelersaccount kan worden gestort dat van een derde is (niet zijnde de houder van het spelersaccount).

5 - Besluit kansspelen op afstand: B4.27.1

ID NL: KS.02.03_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat, behoudens correcties, de vergunninghouder de speelrekening van een speler uitsluitend met geldmiddelen crediteert die:

- a. afkomstig zijn van de tegenrekening van die speler of van een andere betaalrekening die wordt aangehouden bij een kredietinstelling of betaaldienstverlener en die ondubbelzinnig tot de persoon van die speler is te herleiden;
- b. voortkomen uit speelwinst, of
- c. voortkomen uit een door hem aan die speler verstrekt gratis speelgoed (bonus).

6 - Besluit kansspelen op afstand: B4.27.2

ID NL: KS.02.04_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de speelrekening van een speler niet crediteert met geldmiddelen:

- a. voor zover daarmee een of meer van de door die speler met toepassing van artikel 4.14 gestelde maxima wordt overschreden;
- b. indien de mogelijkheid tot deelname is geschorst.

7 - Besluit kansspelen op afstand: B4.28.2

ID NL: KS.02.05_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder een speler niet toelaat tot deelname aan een kansspel, indien het saldo (inclusief om niet verkregen speelgoed) op diens speelrekening daarvoor ontoereikend is. Sluit uit dat de spelers op een negatief speelrekeningsaldo kunnen uitkomen.

8 - Besluit kansspelen op afstand: B4.29.2

ID NL: KS.02.06_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de speelrekening van een speler slechts debiteert ten gunste van een tegenrekening van de speler nadat die speelrekening met geldmiddelen afkomstig van die tegenrekening is gecrediteerd, waarbij de betaalrekening moet voldoen aan de criteria die daaraan zijn gesteld (niet anoniem). Indien de speler van tegen(bank)rekening wisselt is voorgaande ook van toepassing (in artikel 4.25 AMvB).

9 - Besluit kansspelen op afstand: B4.29.3-4

ID NL: KS.02.07_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de speelrekening ten gunste van de tegenrekening debiteert, tenzij de betrouwbare, verantwoorde en controleerbare organisatie van de vergunde kansspelen zich daartegen verzet:

- a. indien de speler daarom verzoekt;
- b. voor zover het saldo op de speelrekening het door de speler in zijn spelersprofiel opgegeven maximum overschrijdt;
- c. indien de inschrijving van de speler overeenkomstig artikel 4.17, onder a, op diens verzoek wordt beëindigd.

Stel vast dat voorgaande handelingen niet worden uitgevoerd zo lang de mogelijkheid tot deelname van de speler is geschorst op grond van een redelijk vermoeden dat niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor inschrijving.

10 - Regeling kansspelen op afstand: R4.11

ID NL: KS.02.08_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat als onderdeel van de systematische registratie de vergunninghouder, voor zover van toepassing, met betrekking tot elke transactie van of naar een speelrekening ten minste de volgende gegevens registreert:

- a. de identiteit van de speler wiens speelrekening wordt gedebiteerd of gecrediteerd;
- b. de datum en het tijdstip van de transactie;
- c. het bedrag dat bij de transactie is gedebiteerd of gecrediteerd;
- d. de aard van de transactie; dit doet hij aan de hand van duidelijk herkenbare, unieke aanduidingen zoals storting, uitbetaling, speelwinst, speelbonus en andere voldoende herkenbare aanduidingen, zodanig dat met deze aanduidingen het verloop van een spel te reconstrueren is.
- e. de aard van het betaalinstrument dat voor de transactie is gebruikt;
- f. het rekeningnummer of een andere unieke aanduiding van de betaalrekening die bij de transactie is gedebiteerd of gecrediteerd;
- g. het rekeningnummer of een andere unieke aanduiding van het betaalinstrument dat voor de transactie is gebruikt.

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem voorziet in de mogelijkheid om rapportages te genereren van de transactie van of naar een speelrekening.

Stel vast dat de vergunninghouder de volgende gegevens, voor zover van toepassing, per speelrekening opslaat in de controledatabank:

- a. elk bedrag dat niet ten gunste van de tegenrekening wordt gedebiteerd, omdat de betrouwbare, verantwoorde en controleerbare organisatie van de vergunde kansspelen zich daartegen verzet;
- b. de datum en het tijdstip van ieder verzoek tot creditering van de speelrekening dat de vergunninghouder heeft geweigerd vanwege het gebruik van een betaalinstrument dat niet voldoet (aan artikel 4.27, eerste lid, aanhef en onder a, van het besluit).

11 - Besluit kansspelen op afstand: B4.31.1

ID NL: KS.02.09_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder de speler op het door eenieder toegankelijke deel van de kansspelinterface en op de spelersinterface toegang verschaft tot algemene informatie over de wijze waarop en de voorwaarden waaronder betalingstransacties met de speler plaatsvinden.

12 - Besluit kansspelen op afstand: B4.31.2**ID NL:** KS.02.10_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder de speler op elke pagina of scherm van de spelersinterface toegang verschaft tot de nodige gegevens over diens speelrekening en de mutaties van de speelrekening. Deze gegevens omvatten in ieder geval:

- a. het huidige saldo van de speelrekening;
- b. het beginsaldo van de speelrekening bij de laatste aanmelding;
- c. de totale inzet sinds de laatste aanmelding;
- d. de totale winst en het totale verlies sinds de laatste aanmelding, en
- e. een overzicht van alle transacties op de speelrekening gedurende ten minste de laatste 90 dagen.

13 - Besluit kansspelen op afstand: B4.31.4**ID NL:** KS.02.11_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder de speler op diens verzoek een overzicht verstrekt van de transacties op de speelrekening gedurende ten minste de laatste 12 maanden.

3.3 CDB (Controledatabank)**14 - Besluit Kansspelen op afstand en Regeling kansspelen op afstand: B5.3.1., B5.3.2., R4.19****ID NL:** KS.03.01_2.0*Keuringsnorm*

Stel vast dat de vergunninghouder beschikt over een volledig en actueel datamapping-proces zodat er op elk gewenst moment (bij vergunningaanvraag, bij wijzigingen, bij verstoringen, enz) een volledig en actueel datamapping-resultaat beschikbaar is dat voldoet aan de KOA-regelgeving en de Ksa CDB-specificaties.

A Beoordeel voor deze vaststelling of:

- het proces is gedocumenteerd en dat de uitvoerbaarheid van de processtappen zijn gecontroleerd door een daartoe bevoegde onafhankelijk functionaris van de vergunninghouder of een gelijkwaardig onafhankelijke derde
- als onderdeel van de hiervoor genoemde controle het proces ten minste éénmaal geheel volgens procesbeschrijving is doorlopen
- als onderdeel van de hiervoor genoemde controle zijn de beheersmaatregelen gevalideerd (bijvoorbeeld: controle op uitvoering van een 'vier ogen-principe' wanneer het proces zo'n beheersmaatregel bevat.
- de vergunninghouder middels dit proces over een volledig en actueel datamappingsresultaat (meestal een matrix) beschikt

- B** Gebruik voor de vaststelling een of meer vormen van inhoudelijke testen (substantive testing). Dit bevat ten minste een comparison-procedure. In deze indirecte procedure worden brondata en doeldata vergeleken door middel van document review, waar nodig ondersteunt met sampling van bron (bijv. de klantadministratie) en doel-database (de controledatabank). Verantwoord in de keuringsrapportage de keuze voor testen en sampling.
- C** Gebruik voor de vaststelling een of meer vormen van nalevingstesten (compliance testing). Dit bevat tenminste validatie van de door de vergunninghouder gemaakte bronselectie en een controle op de juiste en passende toewijzing op gegevens-elementniveau. Verantwoord in de keuringsrapportage de keuze voor testen.
- D** Gebruik indien van toepassing:
- Keuringsresultaten die betrekking hebben op de inrichting en behoud van de integriteit, exclusiviteit en vertrouwelijkheid van de individuele data.
  - Beoordelingen van de prestaties van medewerkers of systemen die het proces uitvoeren
  - Dit is van toepassing bij vergunninghouders die over bestaande procedures en (onafhankelijke) beoordelingen beschikken. Dit is onder meer in de volgende situaties het geval:
    - indien gebruik wordt gemaakt van een dienstverlener welke over dergelijke beoordelingen beschikt.
    - indien de vergunninghouder over dergelijke beoordelingen beschikt omdat men bijvoorbeeld hiermee in een andere kansspeljurisdictie aantoonbaar voldoet aan vergelijkbare verplichting tot het onderhouden van een controledatabank.

Toelichting:

Een vergunninghouder moet structureel een datamappingproces kunnen uitvoeren. Het resultaat van dit proces is een overzicht van de brondata en de doeldata (Ksa-datamodel) en welke toewijzing er tussen die twee heeft plaatsgevonden. De Ksa heeft in sectie 3 van de CDB-specificaties eisen en verwachtingen beschreven over dit datamappingproces. De uitkomst van deze keuring moet de Ksa (of een auditor) in staat stellen de CDB-output die zij gaat ontvangen vooraf te kunnen controleren op integriteit. Verder is rapportage van tijdens de keuring waargenomen (onbedoelde) afwijkingen of aanpassingen van belang voor het toezicht op de werking van de CDB.

15 - Besluit Kansspelen op afstand en Regeling kansspelen op afstand: B5.3.1., B5.3.2., R4.19

ID NL: KS.03.02_2.0

Keuringsnorm

Stel vast dat de vergunninghouder beschikt over een ingerichte en gecontroleerde werkwijze (procedures, systemen, documentatie enz.) waarmee hij zorgt dat data uit zijn spelsysteem volledig en tijdig in de CDB wordt opgenomen.

Stel daartoe tenminste vast dat de vergunninghouder beschikt over een overzicht van gebeurtenissen in zijn spelsysteem en de relatie daarvan tot alle gevraagde triggers uit het Ksa referentie model ('Ksa CDB datamodel').

Stel ook vast dat dit overzicht voldoet aan tenminste de volgende criteria:

- Alle triggers uit het datamodel moeten zijn gekoppeld aan gebeurtenissen in het spelsysteem. Inclusief vermelding per trigger van de wijze van detectie van de gebeurtenis in het spelsysteem.
- Er mogen geen triggers ontbreken.
- Triggers die niet van toepassing zijn, waar afwijkingen zijn of die incompleet zijn moeten als zodanig worden aangemerkt, waarbij op elk van de betreffende trigger (kort) wordt toegelicht waarom deze niet van toepassing is.
- Alle toewijzingen moeten volledig zijn (bijvoorbeeld: meerdere gebeurtenissen kunnen toegewezen worden aan één trigger in het Ksa datamodel).

Voorbeelden als toelichting:

1. player profile; dagelijks om 0:00 uur CET; automated script; alleen van spelers die daadwerkelijk die dag ervoor gespeeld hebben
2. wok_operator; dagelijks om 0:00 uur CET; automated script;

16 - Besluit kansspelen op afstand: B5.3.2

NL ID: KS.03.03_2.0

Keuringsnorm

Stel vast dat de vergunninghouder een pseudonimisering toepast voor zijn CDB voldoet aan de KOA-regelgeving en de Ksa CDB-specificaties.

Stel vast dat de werkwijze van pseudonimisering voor CDB onderdeel is van de scope van periodieke interne en externe (beveiligings) audits.

Toelichting:

De Ksa publiceert specificaties over CDB op haar website. Deze Ksa CDB-specificaties bevatten voorschriften over het opzetten en gebruiken van pseudonimisering. De output van de pseudonimisering mag bijvoorbeeld niet meer zijn dan het aantal beschikbare karakters zoals vermeld in het Ksa-datamodel. Naast specifieke voorschriften is referentiemateriaal (algemene kenmerken en functionaliteiten van pseudonimisering) opgenomen.

17 - Besluit kansspelen op afstand: B5.3.3

ID NL: KS.03.04_2.0

Keuringsnorm

Stel vast dat de vergunninghouder passende (elektronische) toegang tot de CDB heeft ingericht en geborgd.

Stel daarbij in ieder geval vast:

- a. dat de reguliere toegang een inrichting en borging kent zoals bedoeld in het Besluit kansspelen op afstand artikel 5.3.3.
- b. dat als de vergunninghouder heeft gekozen voor toepassen van de optie tot een extra toegang (bijvoorbeeld: een gateway-proxy voor gebruik door auditors) deze extra toegang niet leidt tot (aanvullende) beveiligingsrisico's
- c. stel vast dat de vergunninghouder tenminste de volgende eigen maatregelen heeft getroffen voor toegangscontrole zodat de integriteit, exclusiviteit en vertrouwelijkheid van de individuele data van de CDB gewaarborgd blijft.
  - Fysieke toegangscontrole voor ruimtes waar computerapparatuur gekoppeld aan de CDB (in)directe toegang verschaft tot de CDB of onderdelen daarvan;
  - Toegangscontrole voor (besturings)systemen en administratieve gebruikers-tools die (in)directe toegang verschaffen tot de CDB of onderdelen daarvan;
  - Beheer van en controle op gebruikersrollen en rechten m.b.t. de CDB of onderdelen daarvan;
  - Functieprofielen van (administratieve of super)gebruikers sluiten aan bij verleende autorisaties en gebruikersactiviteiten;
  - Een actueel overzicht van aan functie(profielen) gekoppelde rollen en rechten (autorisatiematrix);
  - Er is tenminste elk kwartaal een 'follow up' gepland ter behandeling van de risico's en afwijkingen.

Indien van toepassing blijkt uit door de vergunninghouder verstrekte documentatie dat:

- Er een periodieke controle van minimaal 4 keer per jaar heeft plaatsgevonden op: gebruikersactiviteiten, scheiding van rollen en rechten en gevolgde procedures bij IN dienst/UIT dienst en Wijzigingen middels een autorisatiematrix.
- Er na vaststelling van afwijkingen van toegangscontrole een 'follow up' heeft plaatsgevonden ter behandeling van (de manifestatie van) risico's.

Toelichting:

In artikel 5.3.3. van het Besluit kansspelen op afstand stelt de regelgever passende technische en organisatorische maatregelen die te allen tijde de elektronische toegang tot de CDB en tot de daarin opgenomen gegevens waarborgen. De Ksa publiceert specificaties over CDB op haar website. Deze Ksa CDB-specificaties bevatten voorschriften over toegang. Informatie over toegang komt op meerdere plekken in de Ksa CDB-specificaties voor.

18 - Regeling kansspelen op afstand: R4.20**ID NL:** KS.03.05_2.0*Keuringsnorm*

Stel vast dat de relevante componenten van de CDB in Nederland zijn geplaatst. En stel daarbij ook vast dat de vergunninghouder plaatsing realiseert zonder belemmeringen voor het uitoefenen van bevoegdheden door toezichthouders.

Toelichting:

In MR4.20 stelt de regelgever dat een vergunninghouder moet zorgen dat een CDB in Nederland wordt geplaatst. Het kunnen uitoefenen van bevoegdheden betekent dat:

- a. plaatsing niet mag plaatsvinden in een woning of een locatie die dezelfde gevolgen heeft; als ware Controledatabank in een woning geplaatst, en
- b. plaatsing op een locatie waar wel restricties zijn die belemmerend werken er afspraken dienen te zijn gemaakt om die belemmering (tijdelijk) op te heffen indien de Ksa haar bevoegdheden wil uitoefenen.

De Ksa publiceert specificaties over CDB op haar website. Deze Ksa CDB-specificaties bevatten aanwijzingen over welke componenten van een CDB in elk geval in Nederland geplaatst moeten zijn.

19 - Regeling kansspelen op afstand: R4.12**ID NL:** KS.03.06_2.0*Keuringsnorm*

Stel vast dat de vergunninghouder beschikt over een beheersingsplan (controlplan) en over een beëindigingsplan (exit-plan).

- A** Stel vast dat beide plannen inhoudelijk voldoen aan de Ksa CDB-specificaties.
- B** Stel van het controlplan in het bijzonder vast dat
  - de beheersmaatregelen door de vergunninghouder zijn opgesteld middels een controleerbaar proces waarin beheersmaatregelen door de vergunninghouder zijn getoetst tegen best practises en internationaal geharmoniseerde normen, bijvoorbeeld ISO27002 als het een beheersmaatregel voor informatiebeveiliging betreft of AVG-beheersmaatregelen vanuit de Europese Unie.
  - alle risico's voorzien zijn van een mitigatieplan
  - Restrisico's (de risico's waarvoor geen (effectieve) beheersmaatregel is ingevoerd) voorzien zijn van een verklaring waarom deze als restrisico worden beschouwd en geaccepteerd
  - de individuele beheersmaatregelen en risico's zijn toegekend aan een verantwoordelijk functionaris EN dat deze functionaris over voldoende bevoegdheden beschikt om de benodigde werkzaamheden te kunnen uitoefenen.

- C** Stel van het exitplan in het bijzonder vast dat de oplossingen voor de exit-scenario's bestaan. Vermeld in een verklaring welke validatiemethode is gebruikt, afhankelijk van de scenario's.

Twee voorbeelden:

- a. in geval er een derde partij is gecontracteerd om bij faillissement het beheer van de CDB over te nemen: stel de aanwezigheid vast van een door bevoegde functionarissen ondertekend contract en valideer daarbij of de dienstverleningsbeschrijving overeenkomt met (het beoogde effect van) de oplossing zoals beschreven in het exit-plan.
- b. in geval er een vooruitbetaling wordt gedaan van 12 maanden: stel de aanwezigheid vast van, en de betaling van ten minste één factuur.

D Stel verder vast dat:

- beide plannen inhoudelijk aansluiten op de wijze waarop de CDB wordt ingericht.

Bijvoorbeeld: valideer de beheersmaatregelen ten opzichte van een CDB-ontwerp of CDB-configuratiedocument. Alle componenten moeten worden verantwoord. Gebruik hiervoor zo mogelijk een interne verklaring van de vergunninghouder waarin de toepasselijkheid of toewijzing wordt aangegeven.

- beide plannen actueel zijn: <1 jaar
- beide plannen vastgesteld (en zo mogelijk ondertekend) zijn door de hoogste eindverantwoordelijke.
- de eindverantwoordelijke hiertoe bevoegd is.
- beide plannen bij een verantwoordelijk functionaris in beheer zijn, inclusief inrichting en uitvoering van een procedure om de plannen op een controleerbare wijze te onderhouden.
- er een procedure is ingericht en wordt uitgevoerd waardoor nieuwe versies van beide plannen direct na vaststelling beschikbaar worden gesteld aan Ksa.

Toelichting:

De Ksa publiceert specificaties over CDB op haar website. Deze Ksa CDB-specificaties bevatten verwachtingen ten aanzien van control- en exit plan. Samengevat:

- het controlplan moet alle beheersmaatregelen rondom een CDB (incl. risico-overzicht) bevatten,
- het exit plan gaat specifiek in op beëindiging van een CDB.

NB: Een exitplan kan ook een (apart) hoofdstuk zijn van een controlplan.

3.4 Cruks

20 - Besluit kansspelen op afstand: B4.18.1-3

ID NL: KS.04.01_2.0

Keuringsnorm

1. Stel in opzet vast:
  - a. Dat bij iedere aanmelding van een speler, het spelsysteem van de vergunninghouder afdwingt dat het Centraal Register Uitsluiting Kansspelen (Cruks) wordt geraadpleegd. Daarmee is toegang vastgesteld tot het register.
  - b. Dat raadpleging plaatsvindt met een unieke code (Cruks-code) en de specifieke spelersgegevens van de speler die zich wil aanmelden.
2. Stel in opzet vast dat de vergunninghouder aanmelding van een speler slechts toestaat, nadat is vastgesteld dat die speler niet is ingeschreven in het register.
3. Stel vast dat er een storingsprotocol is, waarin in ieder geval de navolgende stappen worden beschreven:
  - a. hoe hij de raad van bestuur van de Ksa onverwijld in kennis zal stellen van de storing en de gevolgen daarvan;
  - b. hoe hij Cruks zo spoedig mogelijk zal raadplegen nadat de storing is opgeheven; in de tussentijd aangemelde spelers worden gecontroleerd na de storing;
  - c. hoe hij de aanmelding van de in Cruks ingeschreven en tijdens de storing aangemelde speler zal beëindigen;
  - d. hoe hij gegevens zal kunnen verstrekken waaruit blijkt welke maatregelen hij heeft getroffen;
  - e. hoe hij gegevens zal kunnen verstrekken waaruit blijkt hoeveel spelers tijdens de storing toegang kregen tot de georganiseerde kansspelen; en
  - f. hoe hij gegevens zal kunnen verstrekken over hoeveel van de spelers na raadpleging van Cruks alsnog onverwijld zijn afgemeld.
  - g. hoe het spelsysteem bijhoudt welke personen zich gedurende de tijd van de storing hebben aangemeld waarbij in ieder geval zichtbaar is dat er voor deze personen geen raadpleging is geweest in het register.

21 - Besluit kansspelen op afstand: B20.3

ID NL: KS.04.02_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder het BSN van een speler uitsluitend gebruikt voor:

- het raadplegen van Cruks bij de inschrijving van een speler;
- de vaststelling van de identiteit van een speler;
- ander gebruik toegestaan op basis van andere wet- en regelgeving.

Stel in opzet en bestaan vast dat het BSN van een speler wordt verwijderd uit de administratie van de vergunninghouder direct na ontvangst van de Cruks-code.

22 - Besluit kansspelen op afstand: B22**ID NL:** KS.04.03_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat bij de vergunninghouder alleen daartoe geautoriseerde personen kennis kunnen nemen van de resultaten van de raadpleging in Cruks.

3.5 ICT-systeembeheer**23 - Besluit Kansspelen op afstand en Regeling kansspelen op afstand: B4.40, R3.27.3****ID NL:** KS.05.01_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat, het ICT-systeembeheer voldoet aan de volgende minimumvereisten:

- de vergunninghouder beschikt over gedocumenteerde procedures voor het beheer van incidenten en problemen;
- incidenten worden geregistreerd, geclassificeerd, geanalyseerd en opgelost. Deze stappen moeten door de vergunninghouder gedocumenteerd worden;
- problemen worden geregistreerd, geclassificeerd, geanalyseerd en opgelost. Deze stappen moeten door de vergunninghouder gedocumenteerd worden. Onder problemen worden in ieder geval incidenten verstaan die structureel van aard zijn of geen duidelijke oorzaak hebben;
- de vergunninghouder beschikt over gedocumenteerde procedures voor veranderings- en releasemanagement;
- wijzigingen aan IT-systemen worden geregistreerd en gaan vergezeld van een beschrijving en toelichting;
- wijzigingen worden pas door een bevoegde medewerker goedgekeurd nadat hun effecten zijn beoordeeld en geregistreerd;
- de vergunninghouder procedures gespecificeerd en gedocumenteerd heeft waarin een beschrijving wordt gegeven van het onderhoud en de configuratie van systemen;
- de vergunninghouder procedures gespecificeerd en gedocumenteerd heeft voor het beheer van de beschikbaarheid en capaciteit van systemen en infrastructuren;
- de vergunninghouder procedures gespecificeerd en gedocumenteerd heeft voor het beheer van de IT-aspecten van het financiële management;
- de vergunninghouder procedures gespecificeerd en gedocumenteerd heeft voor het beheer van interne en externe serviceniveaus.

3.6 Inschrijving en aanmelding spelers

24 - Besluit kansspelen op afstand: B4.11, B4.13, B4.16

ID NL: KS.06.01_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat een speler niet kan worden ingeschreven als de vergunninghouder niet beschikt over:

- naam;
- voornamen;
- geboortedatum;
- geboorteplaats;
- BSN (voor zover de speler daarover beschikt);
- fysieke adres;
- e-mailadres;
- telefoonnummer;
- rekeningnummer of andere unieke aanduiding van de tegenrekening en de tenaamstelling van de tegenrekening;
- aard van het identiteitsdocument;
- nummer van het identiteitsdocument;
- datum en plaats van uitgifte van het identiteitsdocument.

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder voor iedere speler tijdens het inschrijvingsproces:

- een (afschrift van) een geldig identiteitsdocument opvraagt;
- vaststelt of de tenaamstelling van de tegenrekening overeenkomt met de opgegeven naam van de speler;
- het e-mailadres óf telefoonnummer valideert;
- de geboortedatum zo instelt dat alleen meerderjarigen kunnen deelnemen.

25 - Besluit kansspelen op afstand: B4.12

ID NL: KS.06.02_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder voor de inschrijving van een persoon Cruks raadpleegt aan de hand van naam, voornaam, geboortedatum en geboorteplaats van de betrokken persoon, alsmede voor zover die persoon daarover beschikt, diens burgerservicenummer, zoals die zijn opgenomen op het identiteitsdocument van die persoon.

Stel in opzet vast dat een speler toegang krijgt indien een bevraging van het register met zijn unieke code (Cruks-code) heeft plaatsgevonden en het resultaat van de bevraging een 'no-hit' is (er komt geen foutmelding terug en de speler is niet bekend in Cruks).

Stel in opzet vast dat een speler niet wordt ingeschreven indien na raadpleging een invalide vraagbericht (404 en geen resultaat) of valide vraagbericht i.c.m. bekend in Cruks (200 + crukscode + is geregistreerd) is gecommuniceerd.

26 - Besluit kansspelen op afstand: B4.14

ID NL: KS.06.03_2.0.

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat een speler moet aangeven:

- Wat de grenzen van het speelgedrag zijn en dat deze in ieder geval betrekking hebben op:
  - a. de maximale duur van de toegang tot de spelersinterface per dag, week of maand;
  - b. de maximale stortingen op de speelrekening per dag, week of maand, en
  - c. het maximale tegoed op de speelrekening.

Stel in opzet en bestaan vast dat de speler de grenzen van het speelgedrag heeft ingesteld tijdens de inschrijving.

Stel in opzet en bestaan vast dat passende maatregelen zijn getroffen die waarborgen dat de hierboven genoemde maxima niet kunnen worden overschreden.

Stel in opzet en bestaan vast dat de speler deze grenzen te allen tijde kan wijzigen, waarbij een verlaging van een maximum (of meer maxima) direct in werking treedt (treedt), en een verhoging van een maximum (of meer maxima) eerst na tenminste een week in werking treedt (treedt).

27 - Besluit kansspelen op afstand: B4.15

ID NL: KS.06.04_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder een persoon slechts inschrijft als speler, nadat die persoon heeft verklaard:

- a. kennis te hebben genomen van de gegevens, bedoeld in artikel 4.34 en de artikelen 8 en 9 van het Besluit werving, reclame en Verslavingspreventie kansspelen;
- b. handelingsbekwaam te zijn;
- c. uitsluitend voor eigen rekening te zullen spelen;
- d. de inschrijving niet te zullen gebruiken voor witwassen of financiering van terrorisme, voor overtreding van sanctieregelingen, of voor fraude met of misbruik van de vergunde kansspelen, en
- e. zorgvuldig om te zullen gaan met de identificatiemiddelen voor aanmelding, alle redelijke maatregelen te nemen om het gebruik daarvan door derden te voorkomen, en daartoe zo nodig de nader door de vergunninghouder te stellen voorschriften op te volgen.

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder een persoon niet inschrijft als speler, indien hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de verklaring zoals hiervoor uitgewerkt onjuist is.

Toelichting:

Voordat een persoon als speler kan worden ingeschreven, moet deze enkele verklaringen afleggen. Dit kan in de praktijk op eenvoudige wijze gebeuren, bijvoorbeeld door het aanvinken van een bevestigend antwoord op de vraag of hij die verklaring aflegt.

Van de betrokkene wordt als toekomstige speler verwacht dat hij deze verklaringen naar waarheid aflegt. Hiermee geeft hij invulling aan zijn eigen verantwoordelijkheid. Indien de vergunninghouder weet, of redelijkerwijs moet vermoeden dat de verklaringen onjuist zijn, bestaat een verhoogd risico op deelname door een kwetsbare speler of op kansspel gerelateerde criminaliteit en mag hij de betrokken persoon niet als speler inschrijven. De vergunninghouder kan bijvoorbeeld vermoeden dat die verklaring onjuist is, indien het gaat om iemand die eerder bij hem als speler ingeschreven is geweest en hij uit dien hoofde beschikt over gegevens ten nadele van die speler. Ook kan hij hierbij externe signalen betrekken. Zo nodig stelt hij een nader onderzoek in. Indien na inschrijving blijkt dat de speler de eigenverklaring niet naar waarheid heeft afgelegd, wordt de inschrijving beëindigd (artikel 4.17).

**28 - Besluit Kansspelen op afstand en Regeling kansspelen op afstand:
B4.17, R3.18, B4.19, B4.20**

ID NL: KS.06.05_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen schorst in de volgende gevallen:

- a. op verzoek van de speler;
- b. bij een redelijk vermoeden dat niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor inschrijving;
- c. bij een redelijk vermoeden dat de speler door onmatige deelname aan kansspelen of door kansspelverslaving zichzelf of zijn naasten schade kan berokkenen en de vergunninghouder ten aanzien van hem de in artikel 31m, vierde lid, van de wet bedoelde kennisgeving aan de raad van bestuur heeft gedaan.

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen maximaal zes maanden schorst in de gevallen a) bij een redelijk vermoeden dat niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor inschrijving en b) bij een redelijk vermoeden dat de speler door onmatige deelname aan kansspelen of door kansspelverslaving zichzelf of zijn naasten schade kan berokkenen en de vergunninghouder ten aanzien van hem de in artikel 31m, vierde lid, van de wet bedoelde kennisgeving aan de raad van bestuur heeft gedaan; tenzij uit een wettelijk voorschrift anders voortvloeit.

Stel in opzet en bestaan vast dat, indien de vergunninghouder de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen ten aanzien van een bepaalde speler heeft geschorst in bovengenoemde twee gevallen, hij de gegrondheid van dat vermoeden onderzoekt en de deelname wordt geschorst voor de duur van dat onderzoek.

Toelichting:

De vergunninghouder schorst de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen maximaal zes maanden in de gevallen, bedoeld in artikel 4.19, eerste lid, onder b en c, van het besluit. Te weten:

- b. bij een redelijk vermoeden dat niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor inschrijving;
- c. bij een redelijk vermoeden dat de speler door onmatige deelname aan kansspelen of door kansspelverslaving zichzelf of zijn naasten schade kan berokkenen en de vergunninghouder ten aanzien van hem de in artikel 31m, vierde lid, van de wet bedoelde kennisgeving aan de raad van bestuur heeft gedaan.

Toelichting:

Indien de vergunninghouder de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen ten aanzien van een bepaalde speler heeft geschorst omdat hij vermoedt dat niet of niet langer wordt voldaan aan de voorwaarden voor inschrijving (artikel 4.19, eerste lid, onder b) moet hij de gegrondheid van dat vermoeden onderzoeken. De mogelijkheid tot deelname wordt geschorst voor de duur van dat onderzoek. Indien de vergunninghouder de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen heeft geschorst omdat hij bij de betrokken speler – kort gezegd - problematisch speelgedrag vermoedt en ten aanzien van die speler met het oog op diens onvrijwillige inschrijving in het centraal register uitsluiting kansspelen een kennisgeving aan de kansspelautoriteit heeft gedaan (artikel 4.19, eerste lid, onder c), duurt de schorsing tot het moment waarop de kansspelautoriteit de betrokken speler in het register heeft ingeschreven of de vergunninghouder heeft bericht hiertoe geen of onvoldoende aanleiding te zien.

29 - Besluit kansspelen op afstand: B4.21

ID NL: KS.06.06_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat er in geval van schorsing tot deelname aan de vergunde kansspelen voor de speler geen gevolgen voor diens toegang tot de gegevens met betrekking tot diens speelrekening zijn.

Stel in opzet vast dat daarbij tevens de mogelijkheden van de speler om tegoeden van een betaalrekening naar de speelrekening over te boeken en, afhankelijk van de reden van de schorsing, van de speelrekening naar de tegenrekening over te boeken worden beperkt.

Toelichting schorsen en overboekingen:

de schorsing van de mogelijkheid tot deelname aan de vergunde kansspelen heeft geen gevolgen voor de toegang van de speler tot de gegevens met betrekking tot diens speelrekening. De vergunninghouder moet de speler ook in geval van schorsing in staat stellen het saldo en het overzicht van de eerdere transacties in te zien. Wel zijn diens mogelijkheden om tegoeden van een betaalrekening naar de speelrekening over te boeken en, afhankelijk van de reden van de schorsing, van de speelrekening naar de tegenrekening over te boeken, op grond van de artikelen 4.27 en 4.29 van het Besluit kansspelen op afstand beperkt.

30 - Besluit kansspelen op afstand: B4.22**ID NL:** KS.06.07_2.0**Keuringsnorm**

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder de mogelijkheid tot aanmelding beëindigt bij beëindiging van de inschrijving van de speler.

Toelichting:

Een speler wiens inschrijving is beëindigd, heeft geen mogelijkheid om zich aan te melden. Dat is voor altijd zo. Wil de speler opnieuw bij de kansspelaanbieder spelen, dan moet de speler zich opnieuw inschrijven.

31 - Besluit kansspelen op afstand: B4.23**ID NL:** KS.06.08_2.0**Keuringsnorm**

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder passende technische en organisatorische maatregelen heeft getroffen ter voorkoming van doorlopende aanmelding en ongeautoriseerde aanmelding. In geval de identificatiemethode die de vergunninghouder toepast een combinatie is van gebruikersnaam en wachtwoord, is hierbij te denken aan specifieke eisen die waarborgen dat spelers deze combinatie altijd handmatig moeten invoeren voordat zij aan de vergunde kansspelen kunnen deelnemen.

Toelichting:

Een passende maatregel voor doorlopende aanmelding is o.a. een time-out.

32 - Regeling kansspelen op afstand: R3.16**ID NL:** KS.06.09_2.0**Keuringsnorm**

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder passende maatregelen treft bij een redelijk vermoeden van misbruik van de identificatiemiddelen of bij afwijkingen in de gebruikelijke wijze van aanmelden. En hij een procedure heeft om de speler hier onverwijld over te informeren.

Toelichting passende maatregelen:

om fraude en misbruik tegen te gaan, moet de vergunninghouder zich ervan kunnen verzekeren dat hij de aanmelding van een persoon alleen toestaat als deze bij hem staat ingeschreven als speler. De vergunninghouder stelt daartoe persoonsgebonden identificatiemiddelen beschikbaar als bedoeld in artikel 4.15, eerste lid, onder e, van het Besluit kansspelen op afstand. Het kan niet worden uitgesloten dat de persoonsgebonden identificatiemiddelen – ondanks de maatregelen die de vergunninghouder treft om misbruik te voorkomen – door een andere persoon worden gebruikt dan de

speler aan wie deze middelen zijn toegekend, en dat andere maatregelen die ertoe dienen om te voorkomen dat een andere persoon zich aanmeldt met het spelersaccount van de speler, bijvoorbeeld door te werken met een controlebericht via de mail of telefoon, worden omzeild. De vergunninghouder moet hier bedacht op zijn, bijvoorbeeld in het geval dat vanuit een andere computer of telefoon dan gebruikelijk wordt aangemeld, het wachtwoord van de speler wordt veranderd of meerdere pogingen worden ondernomen om met een foutief wachtwoord aan te melden. De vergunninghouder moet hier op passende wijze mee omgaan ter voorkoming van fraude en nadelige gevolgen voor de speler, en hij moet de speler zo spoedig mogelijk hierover informeren. Zo nodig kan de vergunninghouder de aanmelding tijdelijk blokkeren.

33 - Regeling kansspelen op afstand: R3.17**ID NL:** KS.06.10_2.0**Keuringsnorm**

Stel in opzet, bestaan en werking vast dat de vergunninghouder passende maatregelen treft om van deelname aan de vergunde kansspelen uit te sluiten:

- a. personen als bedoeld in artikel 4.6 van het besluit en andere personen die bij het organiseren van de vergunde kansspelen zijn betrokken.

34 - Besluit kansspelen op afstand: B4.26.1**ID NL:** KS.06.11_2.0**Keuringsnorm**

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder ten name van een speler slechts een enkele speelrekening aanhoudt en daarbij geen speelrekening aanhoudt ten name van een persoon die niet door hem als speler is ingeschreven.

Stel in opzet vast dat het spelsysteem technisch zodanig is ingericht dat een speelrekening pas wordt geopend na inschrijving van de betrokken persoon als speler en dat de speelrekening wordt gesloten bij beëindiging van die inschrijving.

35 - Besluit kansspelen op afstand: B4.26.2**ID NL:** KS.06.12_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder de speelrekening zonder onnodige vertraging crediteert en debiteert. Dit betekent dat stortingen, gedane inzetten, behaalde speelwinsten en uitgekeerde tegoeden altijd zo snel mogelijk op de speelrekening zichtbaar moeten zijn.

Toelichting:

De vergunninghouder moet ervoor zorgen dat creditering en debitering van de speelrekening altijd zo snel mogelijk plaats- vinden. Dit betekent dat stortingen, gedane inzetten, behaalde speelwinsten en uitgekeerde tegoeden altijd zo snel mogelijk op de speelrekening zichtbaar moeten zijn. Voor de speler is het van belang dat het saldo op zijn speelrekening altijd de laatste stand van zaken weergeeft, zodat deze weet over welk tegoed hij of zij nog beschikt. Ook mogen speeltegoeden bij een verzoek tot uitbetaling niet onnodig lang worden aangehouden door de vergunninghouder, bijvoorbeeld om rente te kweken. Het tweede lid laat onverlet de mogelijkheid dat in een voorkomend geval eerst tot uitbetaling wordt overgegaan nadat onderzoek naar onregelmatigheden is afgerond.

36 - Besluit kansspelen op afstand: B4.26.3**ID NL:** KS.06.13_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder een speler slechts een enkele tegenrekening toestaat.

3.7 Kwaliteitsmanagement**37 - Besluit kansspelen op afstand: b4.40****ID NL:** KS.07.01_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat:

- de vergunninghouder een beschreven kwaliteitsbeheersysteem heeft ingericht dat voorziet in een continue verbetering van producten en diensten, de uitvoering van verslavingspreventiebeleid en intern toezicht.
- Stel hierbij vast dat het beschreven kwaliteitsbeheersysteem de volgende onderwerpen bevat:
- de vergunninghouder de kenmerken van zijn producten en diensten gedocumenteerd heeft;
- de vergunninghouder zijn procedures en de verwachte resultaten gedocumenteerd heeft voor alle processen die op enigerlei wijze gevolgen hebben voor de speler;

- de vergunninghouder procedures heeft om processen, producten, diensten en de naleving wet- en regelgeving structureel te evalueren en waar nodig te verbeteren;
- de vergunninghouder tenminste jaarlijks zijn verslavingspreventiebeleid zal beoordelen op effectiviteit ter zake het tegengaan van (de ontwikkeling van) onmatige deelname of risico's op kansspelverslaving;
- de vergunninghouder zijn verslavingspreventiebeleid zal actualiseren, als evaluatie van haar beleid, op advies van verslavingszorg, wijzigingen in wet- en regelgeving of indien wetenschappelijke ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

3.8 Informatiebeveiliging

38 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.08.01_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder een informatiebeveiligings-systeem heeft met een beheercyclus die voorziet in een continue verbetering van de informatiebeveiliging.

De beheerscyclus wordt ingezet ten behoeve van de identificatie en beperking van de risico's.

Stel vast dat de informatiebeveiligingssysteem zich mede richt op de bescherming van de activa, de verwerking van persoonsgegevens, en de transacties van de spelerstegoeden.

39 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.08.02_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat er een beleid is ten aanzien van informatiebeveiliging.

40 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.08.03_2.0

Keuringsnorm

Stel vast dat bij de vergunninghouder ten aanzien van de informatiebeveiliging de volgende informatie in documenten *in opzet* aanwezig is:

- een vastgesteld beleid ten aanzien van informatiebeveiliging niet ouder dan 1 jaar;
- de reikwijdte van het informatiebeveiligingsbeheer;
- de wijze waarop een risicobeoordeling tot stand komt;
- de functie(profielen), competenties en verantwoordelijkheden met betrekking tot informatiebeveiliging;

- de beveiligingsmaatregelen;
- een beschrijving van uitvoering en resultaten van de beheercyclus.

Stel vast dat voor *bestaan* uit verstrekte documentatie blijkt dat:

- de risicobeoordelingsevaluatie en 'follow up' plaatsvindt conform de vastgelegde opzet;
- de verrichte activiteiten passen bij de verantwoordelijkheden met betrekking tot informatiebeveiliging;
- passende beveiligingsmaatregelen zijn toegepast;
- de beheercyclus is uitgevoerd en de resultaten geëvalueerd en
- indien nodig - opgevolgd zijn.

41 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.04_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder een jaarlijkse penetratie test zal uitvoeren als onderdeel van de risicobeoordelingsevaluatie.

42 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.05_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen om de opvolging van beveiligingsincidenten te waarborgen.

43 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.06_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder algemene organisatie maatregelen heeft getroffen ter waarborging van de informatiebeveiliging.

Waarbij in ieder geval de volgende items zijn vereist:

- Functies en verantwoordelijkheden;
- Scheiding van functies;
- Mobiele apparaten en telewerken;
- Periodieke controle van gebruikersactiviteiten.

44 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.07_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft gespecificeerd en toegepast voor personele middelen en veiligheid. Waarbij in ieder geval de volgende items zijn vereist:

- Screening;
- Arbeidsvoorwaarden;
- Managementverantwoordelijkheden;

- Bewustzijn en opleiding betreffende informatiebeveiliging;
- Toekennen en intrekken van rollen, gebruikersrechten en recht op gebruik van bedrijfsmiddelen;
- Disciplinaire procedures;
- Verantwoordelijkheden in verband met beëindiging of wijziging van dienstbetrekking.

45 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.o8_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft gespecificeerd voor het beheer van activa behorend bij het spelsysteem.

Waarbij in ieder geval de volgende items zijn vereist:

- Verantwoordelijkheid voor activa
- Classificatie van informatie
- Het gebruik van gegevensdragers en andere media.

46 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.o9_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen voor toegangscontrole.

Voor opzet zijn de volgende items vereist:

- Vereisten van toegangscontrole;
- Beheer van gebruikerstoegang;
- Verantwoordelijkheden van gebruikers;
- Toegangscontrole voor systemen en applicaties;
- Er na vaststelling van afwijkingen in *de opzet* van toegangscontrole een 'follow up' zal plaatsvinden ter mitigatie van (de ontstane manifestatie van) risico's.

Voor opzet dient uit documentatie te blijken dat:

- Er een periodieke controle van minimaal 4 keer per jaar plaats zal plaats vinden op gebruikersactiviteiten, scheiding van rollen en rechten en gevolgde procedures bij in en uitdiensttreding en wijzigingen;
- Er na vaststelling van afwijkingen van toegangscontrole een 'follow up' zal plaats vinden ter mitigatie van (de ontstane) risico's.

47 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1

ID NL: KS.o8.10_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen voor cryptografie. Waarbij in ieder geval de volgende items zijn vereist:

- Cryptografiebeleid
- Sleutelbeheer.

48 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1**ID NL:** KS.o8.11_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen voor operationele beveiliging gerelateerd aan het spelsysteem. Waarbij in iedere geval de volgende items zijn vereist:

- Operationele procedures en verantwoordelijkheden;
- Bescherming tegen malware;
- Reservekopieën of reservebestanden;
- Geautomatiseerde verslaglegging, registratie en bewaking;
- Beheer van bedrijfssoftware;
- Beheer van technische kwetsbaarheden;
- Configuraties voor de controle van informatiesystemen.

49 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1**ID NL:** KS.o8.12_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen voor beveiliging van communicatie. Waarbij in ieder geval de volgende items zijn vereist:

- Beheer van netwerkbeveiliging;
- Informatieoverdracht.

50 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1**ID NL:** KS.o8.13_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen voor de aanschaf, ontwikkeling en het onderhoud van systemen. Waarbij in ieder geval de volgende items zijn vereist:

- Beveiligingseisen voor informatiesysteem;
- Beveiliging bij ontwikkel- en ondersteuningsprocessen;
- Testgegevens.

51 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1**ID NL:** KS.o8.14_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder eigen maatregelen inzake informatiebeveiliging heeft ingericht t.a.v. leveranciers en uitbestede dienstverlening.

52 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1**ID NL:** KS.08.15_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de aspecten van informatie-beveiliging inzake bedrijfscontinuïteit en terugvalopties in geval van incidenten als onderdeel van een risicobeoordeling heeft opgenomen.

53 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: b4.40, R3.27.1**ID NL:** KS.08.16_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder maatregelen heeft getroffen waarbij de naleving van wettelijke en contractuele vereisten en toetsing van informatie beveiliging is gewaarborgd.

3.9 Speltechniek

54 - Regeling kansspelen op afstand: R3.11**ID NL:** KS.09.01_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder integriteitsrisico's inventariseert, analyseert en evalueert en daarin in ieder geval de volgende zaken betreft:

- a. de ter zake relevante kenmerken van spelers;
- b. de betalingstransacties alsmede de door hem toegestane en door spelers gebruikte betaalinstrumenten;
- c. de geografische locatie van spelers;
- d. de gedragingen van spelers, waaronder in ieder geval hun speelgedrag.

Toelichting

De geografische locatie waar de speler zich aanmeldt, kan een integriteits- risico opleveren. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan spelers die op hun Nederlandse spelersaccount inloggen vanuit het buitenland, in het bijzonder als dit gebeurt vanuit landen waartegen een sanctiemaatregel is genomen. Een ander voorbeeld van een integriteitsrisico is het gelijktijdig of in korte tijd na elkaar vanuit verschillende locaties inloggen of proberen in te loggen op hetzelfde spelersaccount, in het bijzonder als sprake is van een grote fysieke afstand tussen deze locaties. Dit kan een signaal zijn dat iemand onder een andere naam probeert in te loggen, of dat er wordt ingebroken op een spelersaccount. Waar de mogelijkheid van collusie, zoals hiervoor reeds is gemeld, groter is indien spelers zijn ingeschreven op hetzelfde adres, is dit eveneens het geval indien meerdere spelers vanuit dezelfde locatie deelnemen aan hetzelfde kansspel.

55 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.2**ID NL:** KS.09.02_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet, bestaan en werking vast dat vergunninghouder heeft geborgd dat het spelsysteem zo wordt geconfigureerd dat spelers niet tegen zichzelf kunnen gaan spelen. Hiervoor beperkt het spelsysteem onder andere dat dezelfde apparatuur tegelijkertijd door meer deelnemers van het spelsysteem wordt gebruikt. De vergunninghouder wordt niet toegestaan dat een speler meer dan één spelersaccount kan aanmaken.

56 - Regeling kansspelen op afstand: R3.4.1**ID NL:** KS.09.03_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder slechts namen voor de aangeboden spellen gebruikt die overeenkomen met het type spel (poker, roulette, weddenschappen, etc.) dat wordt aangeboden.

57 - Regeling kansspelen op afstand: R3.6**ID NL:** KS.09.04_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet vast dat de vergunninghouder een prijs in natura uitsluitend uitreikt aan de speler die deze prijs heeft gewonnen en dit niet eerder doet dan dat hij de identiteit en tegenrekening van deze speler op betrouwbare wijze heeft vastgesteld en geverifieerd zoals in eerdere normen is opgenomen.

In natura uitgekeerde prijzen moeten ook zodanig gedocumenteerd worden dat zij tot de persoon van de speler te herleiden zijn.

58 - Regeling kansspelen op afstand: R3.7**ID NL:** KS.09.05_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat een deelname aan een spel niet automatisch kan worden gestart zonder tussenkomst van de speler.

Stel in opzet en bestaan vast dat een deelname aan een spel pas start als een speler (virtueel) op een knop drukt of zijn of haar inzet bevestigt.

Stel in opzet en bestaan vast dat in kansspelen tegen de vergunninghouder geen vormen van automatische inzet aanwezig zijn.

Stel in opzet en bestaan vast dat de zogenoemde autoplay-functionaliteit pas kan worden gebruikt na aanvang van een spel waarbij tegelijkertijd tegen een andere speler wordt gespeeld.

Toelichting inzet en autoplay

De inzet voor een spel kan ook niet verzilverbare inzet zijn zoals “Free spins”, “bonus punten” en “bonus buys” of vergelijkbaar.

Het uitgangspunt is dat de invoer van een keuze direct het gevolg is van een actieve handeling van de speler. Als een speler geen gebruikmaakt van de geboden gelegenheid, kan het spelsysteem een keuze –overeenkomstig de toepasselijke spelregels– invoeren en vastleggen. Daarbij blijft geboden dat de speler zelf een actieve handeling verricht om de inzet te doen en autoplay voor het doen van inzetten is zodoende niet toegestaan.

Er zijn verschillende vormen van autoplay. Sommige casinospelen hanteren een (traditionele) autoplay knop, waarbij inzetten automatisch worden gedaan zolang er nog voldoende speelgoed is. Door opnieuw op deze knop te drukken wordt de autoplay-sessie beëindigd. In een andere variant kan de speler het aantal spelen specificeren dat hij automatisch achter elkaar wil laten afspelen onder voorwaarde dat hij over voldoende speelgoed beschikt. Andere casinospelen maken gebruik van een omweg, waarbij de speler niet aangeeft hoeveel hij van het speelgoed automatisch wil laten afspelen, maar waarbij hij een hoeveelheid “gratis spins” of “bonus spins” koopt. Deze spins worden vervolgens automatisch achter elkaar afgespeeld, waarbij het niet mogelijk is om de sessie tussentijds te stoppen. Het laatstgenoemde wordt bijvoorbeeld ook wel ‘bonus buy’, ‘buy free spins’ en ‘functie kopen’ genoemd. Ook het ingedrukt kunnen houden van knoppen op het toetsenbord om verder te spelen kan gezien worden als een vorm van autoplay. In alle gevallen wordt de speler gefaciliteerd in het spelen van een aaneengesloten reeks spelen zonder dat de speler tussendoor een actieve handeling hoeft te verrichten om met het volgende spel aan te vangen. Dergelijke vormen van autoplay zijn niet toegestaan bij casinospelen tegen de vergunninghouder.

Het kan voorkomen dat een speler gedurende diens deelname aan de vergunde kansspelen geen keuze invoert of kan invoeren ter beïnvloeding van het spelverloop, bijvoorbeeld indien de speler zelf een pauze inlast. Casinospelen waarbij spelers tegen elkaar spelen, zoals poker, kennen daarom een auto-play-functionaliteit, die in plaats van de speler een voor het verdere spelverloop vereiste keuze invoert.

59 - Regeling kansspelen op afstand: R3.9

ID NL: KS.09.06_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet vast dat de auto-play functie overeenkomstig de spelregels voor het betreffende spel, zoals kenbaar gemaakt aan de speler, is ingericht. Daarin wordt in ieder geval de eerlijkheid van de functie en de tijdigheid van keuzes geadresseerd.

Stel in opzet vast dat er niet zomaar geld kan worden ingezet door de speler door middel van de auto-play-functie, tenzij dit overeenkomstig de spelregels die duidelijk inzichtelijk zijn voor spelers, voor de voortgang van het spel noodzakelijk is (bijvoorbeeld blinds bij poker).

Toelichting auto-play:

Het uitgangspunt is dat de invoer van een keuze direct het gevolg is van een handeling van de speler. Als een speler geen gebruikmaakt van de geboden gelegenheid, kan het spelsysteem een keuze – overeenkomstig de toepasselijke spelregels – invoeren en vastleggen. Daarbij blijft geboden dat de speler zelf een handeling verricht om de inzet te doen. Auto-play voor het doen van inzetten is zodoende niet toegestaan.

Het kan voorkomen dat een speler gedurende diens deelname aan de vergunde kansspelen geen keuze invoert of kan invoeren ter beïnvloeding van het spelverloop, bijvoorbeeld indien de speler zelf een pauze inlast. Casinospelen waarbij spelers tegen elkaar spelen, zoals poker, kennen daarom een auto-play functionaliteit, die in plaats van de speler een voor het verdere spelverloop vereiste keuze invoert.

60 - Regeling kansspelen op afstand: R3.9a

ID NL: KS.09.07_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem zodanig is ingericht dat het eerlijke spelverloop van de live casinospelen te allen tijde is gewaarborgd door middel van de volgende technische vereisten:

- a. de speler via een rechtstreekse videoverbinding deelneemt aan die casinospelen;
- b. de rechtstreekse videoverbinding en, indien toepasselijk, andere communicatieverbindingen en communicatiemiddelen:
  - i. voldoende zijn gewaarborgd tegen storingen;
  - ii. zijn beveiligd tegen onrechtmatige toegang, onrechtmatig gebruik en manipulatie;
- c. het verloop van de live casinospelen en het speelgedrag van spelers geanalyseerd en geregistreerd wordt aan de hand van videosurveillance en videoverslaglegging;
- d. de analyse en registratie, bedoeld onder c, in ieder geval gericht is op het herkennen en tegengaan van fraude en misbruik, alsmede risico's op kansspelverslaving;
- e. uitsluitend personeel wordt ingezet voor de organisatie van de live casinospelen dat beschikt over hiervoor toereikende kwalificaties en dat hiervoor intern of extern is opgeleid of een training heeft gevolgd;

61 - Regeling kansspelen op afstand: R3.3**ID NL:** KS.09.08_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem de speler de mogelijkheid geeft om een door storing onderbroken spel af te maken.

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem de speler informatie geeft over de status van een door storing onderbroken spel.

62 - Regeling kansspelen op afstand: R3.5**ID NL:** KS.09.09_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem de speler, voordat het spel aanvangt, informatie geeft over de mogelijke inzet en de door de speler geselecteerde inzet.

Stel in opzet en bestaan vast dat de speler voordat het spel aanvangt, de waarde van zijn inzet geeft in geld (een valuta).

Toelichting:

Het staat de vergunninghouder vrij om bij de organisatie van kansspelen op afstand de inzet van spelers op een andere wijze in eenheden aan te duiden dan enkel in valuta, bijvoorbeeld een weergave in punten of (verschillende soorten) fiches. De vergunninghouder dient de speler over het gebruik van andere eenheden dan valuta voorafgaand aan diens deelname aan het kansspel te informeren. Tevens dient de vergunninghouder de speler tijdens het spelen te voorzien van een manier waarop het voor de speler duidelijk is welk geldbedrag hij inzet of welk geldbedrag als inzet wordt verlangd. Hierbij kan worden gedacht aan een rekenhulpmiddel. Op deze wijze wordt het de speler eenvoudiger gemaakt om de eigen (financiële) grenzen te bewaken, hierop – zo nodig – zijn speelgedrag aan te passen, of zelfs te besluiten om van verdere deelname af te zien.

63 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.2.3 en R3.2.1**ID NL:** KS.09.10_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de oefenspellen, met uitzondering van het daadwerkelijk inzetten en het daadwerkelijk uitkeren van de prijzen, gelijk zijn aan die van de door de vergunninghouder aangeboden kansspelen.

64 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2a.1**ID NL:** KS.09.11_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de toegepaste Random Number Generator geschikt is voor het kansspel waarvoor de Random Number Generator ingezet wordt.

Toelichting:

De Random Number Generator moet geschikt zijn om gebruikt te worden voor de toevalsdelen van het kansspel. De uitslagmogelijkheden van de toevalsdelen van het kansspel hebben een directe relatie met de trekking door middel van een Random Number Generator.

65 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2a.3

ID NL: KS.09.12_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat bij casinospelen, elke Random Number Generator, met een dataset van minimaal 1.000.000 uitkomsten, de onderstaande testen volledig succesvol doorloopt:

1. De DIEHARD test (Marsaglia); en
2. The NIST (National Institute of Standards and Technology) of TESTU01.

Voor een mechanische toevalsgenerator zoals een Rouletteketels kan de dataset beperkt worden tot minimaal 1000 x de mogelijke uitkomstmogelijkheden.

Toelichting: Bij het gebruik van een fysieke dobbelsteen met 6 uitkomstmogelijkheden is de minimale dataset $6 \times 1000 = 6000$.

66 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1

ID NL: KS.09.13_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat elke Random Number Generator is voorzien van een geschikte methode van “seeding” en “re-seeding” zodat voorspelbaarheid van de uitslag wordt voorkomen.

67 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1

ID NL: KS.09.14_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat dat de uitkomst van alle toevalsdelen, met uitzondering van de willekeurigheid van andere spelers, van het kansspel gebaseerd zijn op de Random Number Generator.

Uitzondering: Bij het gebruik van toevalsmechanisme zonder teruglegging kan de uitkomst van de toevalsdelen in bepaalde mate wel voorspelbaar zijn.

Voorbeelden:

Tweede trekking uit een (virtuele) “stok kaarten” zonder terugleg en trekking van virtuele bingo zonder terugleg.

68 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1**ID NL:** KS.09.15_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat elke uitkomst van de Random Number Generator wordt geregistreerd en dat is geregistreerd tot welk resultaat dit heeft geleid in het kansspel.

69 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1**ID NL:** KS.09.16_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de uitkomst van elk spel uitsluitend wordt bepaald door het toeval en de keuze(s) die de speler in het kader van het spel maakt.

70 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1**ID NL:** KS.09.17_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat het kansspel onafhankelijk van de spelers toegepaste middelen op dezelfde wijze kan functioneren.

71 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1**ID NL:** KS.09.18_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat door de speler verwachte kansen om te winnen of verliezen overeenkomen met de door het kansspel gegeneerde en gepresenteerde kansen.

Toelichting: Constructies zoals “near miss” of vergelijkbare constructies waarbij bewust situaties van ‘bijna prijs’ worden gepresenteerd, zijn niet toegestaan.

Zo zal er bij kansspelen waarbij een fysiek object wordt gesimuleerd (voorbeeld dobbelstenen, roulettewielen, fruitrol) eerlijke resultaten moeten leveren die in overeenstemming zijn met de verwachtingen een fysieke object.

72 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.1**ID NL:** KS.09.19_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat, indien aanwezig, de jackpot gekoppeld is aan een speluitkomst van het kansspel, en dat de jackpot onderdeel is van het prijzenschema van het kansspel.

73 - Regeling kansspelen op afstand: R3.3**ID NL:** KS.09.20_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat het gepresenteerde uitkeringspercentage de theoretische uitkeringspercentage is.

Toelichting:

Het theoretische uitkeringspercentage moet overeenkomen met het uitkeringspercentage.

Hieronder staat een voorbeeld met een inzet van een euro.

Voorbeeld:

- Mogelijkheid 1 = 0 euro (25% kans)
- Mogelijkheid 2 = 0 euro (25% kans)
- Mogelijkheid 3 = 1 euro (25% kans)
- Mogelijkheid 4 = 2 euro (25% kans)
- Het theoretische uitkeringspercentage = 75%.

74 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.2

ID NL: KS.09.21_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de identiteit van deelnemers aan een kansspel bij de vergunninghouder bekend zijn.

75 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.2

ID NL: KS.09.22_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat bij speler tegen speler-kansspelen het spelsysteem continue en real time analyseert op samenwerkende of samenspannende spelers.

76 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.2

ID NL: KS.09.23_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat er technische voorzieningen aanwezig zijn die verdachte omstandigheden herkennen, analyseren en registreren.

77 - Regeling kansspelen op afstand: R3.2.2

ID NL: KS.09.24_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat bij speler tegen speler-kansspelen de deelnemers per spel worden geregistreerd.

78 - Regeling kansspelen op afstand: R3.3

ID NL: KS.09.25_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat het geregistreerd wordt wanneer een mechanische Random Number Generator een afwijking vertoont.

79 - Regeling kansspelen op afstand: R3.8**ID NL:** KS.09.26_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem de inzet en deelname van de speler alleen accepteert indien de uitkomst van het direct voorafgaande spel vaststaat.

Stel in opzet en bestaan vast dat het spelsysteem de speler voldoende de gelegenheid geeft om het verdere verloop van het spel te beïnvloeden.

Toelichting:

De acceptie van de inzet en deelname wordt alleen geaccepteerd indien de uitslag van het voorafgaande spel vast staat. Hierbij is er duidelijk sprake van winst, gelijkspel of verlies in relatie tot de laatste enkele inzet voor dat spel. De inzet voor een spel kan ook niet verzilverbare inzet zijn zoals “Free spins”, “bonus punten” en “bonus buys” of vergelijkbaar.

Bij voldoende gelegenheid is voldoende tijd om informatie tot zich te nemen en een keuze te kunnen maken.

80 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.27_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de spelregels en het voor het spel gepresenteerde uitkeringspercentage niet wijzigt gedurende het spel.

81 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.28_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat elk spel is voorzien van een zo volledig mogelijke uitleg van het spel, inclusief instructies hoe het spel gespeeld moet worden.

82 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.29_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de speluitleg en bijbehorende instructies geen aanleiding geven tot misleiding of misvatting.

83 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.30_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de speluitleg en bijbehorende instructies worden weergegeven met behulp van het door de speler gebruikte hulpmiddel toegepast voor het spelen van het kansspel.

84 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34, B4.38 en R3.4**ID NL:** KS.09.31_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de speluitleg en bijbehorende instructies in elk geval zijn opgesteld in de Nederlandse taal.

85 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34, B4.38 en R3.4**ID NL:** KS.09.32_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de speluitleg en bijbehorende instructies default op Nederlands staat ingesteld.

Toelichting:

De speler kan na registratie zijn default instelling aanpassen.

86 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.33_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de beschikbare speluitleg en bijbehorende instructies in alle talen hetzelfde zijn.

87 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.34_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat speluitleg en bijbehorende instructies beschikbaar zijn voordat de speler zijn inzet doet.

88 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.35_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat speluitleg en bijbehorende instructies ook gedurende het spel beschikbaar zijn.

De speluitleg en bijbehorende instructies gedurende het spel moet beschikbaar zijn op het moment dat de speler een keuze kan maken ten aanzien van dat spel.

89 - Besluit en regeling kansspelen op afstand: B4.34 en R3.4**ID NL:** KS.09.36_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de speluitleg en bijbehorende instructies informatie bevat over het theoretische uitkeringspercentage van het kansspel.

Stel in opzet en bestaan vast dat, indien van toepassing het uitkeringspercentage wordt weergegeven bij verschillende spel strategieën van de speler.

3.10 Verslavingspreventie

90 - Regeling kansspelen op afstand: R4.3

ID NL: KS.10.01_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder met betrekking tot iedere speler ten minste de volgende gegevens per speelsessie van de speler registreert:

- a. een zodanig unieke aanduiding van de speelsessie dat deze speelsessie te onderscheiden is van andere speelsessies;
- b. de datum en het tijdstip van aanvang van de speelsessie;
- c. de duur van de speelsessie.

91 - Regeling kansspelen op afstand: B9

ID NL: KS.10.02_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat de speler na aanmelding toegang krijgt tot de spelersinterface zoals bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit kansspelen op afstand.

Stel in opzet en bestaan vast dat de verplichte informatie zoals beschreven in Artikel 8 lid 1 van het Besluit kansspelen op afstand voor de speler toegankelijk is via de kansspelinterface en de spelersinterface.

Stel in opzet en bestaan vast dat de verplichte informatie zoals beschreven in Artikel 8 lid 2 van Besluit kansspelen op afstand voor de speler toegankelijk is via de spelersinterface.

Stel in opzet en bestaan vast dat via de spelersinterface de speler de voorziening krijgt om zijn spelersprofiel te wijzigen zoals bedoeld in artikel 1.1. van het Besluit kansspelen op afstand.

Stel in opzet en bestaan vast dat elk toegankelijk deel van de spelersinterface is voorzien van de volgende informatie:

- Hoe laat het in Nederland is
- de verstreken tijd sinds de speler zich aanmeldde
- het saldo van de speler op diens speelrekening

Stel in opzet en bestaan vast dat de startpagina van de spelersinterface is voorzien van de volgende informatie:

- Datum en tijdstip van de spelers voorlaatste aanmelding als bedoeld in Artikel 1.1 van het Besluit kansspelen op afstand.

92 - Besluit kansspelen op afstand: B13**ID NL:** KS.10.03_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder ten aanzien van iedere deelnemer aan de door hem georganiseerde kansspelen ten minste registreert:

- a. interne en externe signalen, (waaronder; hoge of toenemende speelfrequentie; lange of toenemende speelduur; sociaal ongepaste behandeling van of uitingen richting personen; inzetten of inzetgedrag die een afwijkend patroon laten zien ten aanzien van reeds door de speler gedane inzetten of reeds door de speler vertoonde inzetgedrag; uitingen van frustratie of ongemak; onregelmatige speeltijdstoppen) wijzend op onmatige deelneming aan de vergunde kansspelen of risico's op kansspelverslaving, en
- b. hetgeen hij heeft ondernomen ter uitvoering van artikel 18 van het besluit kansspelen op afstand.

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de frequentie waarmee de speler zich aanmeldt ter verkrijging van toegang tot de spelersinterface, bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit kansspelen op afstand registreert.

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouders de hiervoor genoemde gegevens op zodanige wijze registreren dat onmatige deelname aan de door hen georganiseerde kansspelen en risico's op kansspelverslaving vroegtijdig kunnen worden onderkend.

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de hiervoor geregistreerde gegevens op zodanige wijze registreert dat deze zijn terug te voeren tot de gegevens van de speler.

93 - Besluit kansspelen op afstand: B14, B15**ID NL:** KS.10.04_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder ten aanzien van iedere deelnemer aan de door hem georganiseerde kansspelen in ieder geval gegevens registreert met betrekking tot:

- a. de inschrijving, bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit kansspelen op afstand, en de beëindiging daarvan;
- b. de aanmelding, bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit kansspelen op afstand;
- c. de leeftijd, voor zover de speler de leeftijd van 24 jaar nog niet heeft bereikt;
- d. de duur van de deelname aan de kansspelen;
- e. de frequentie van de deelname aan de kansspelen;
- f. de kansspelen waaraan de speler deelneemt;
- g. de grenzen van het speelgedrag, bedoeld in artikel 4.14, eerste lid, van het Besluit kansspelen op afstand;
- h. de aanpassing van het de grenzen van het speelgedrag;

- i. de overschrijding van de grenzen van het speelgedrag;
- j. de inzetten en speluitkomsten;
- k. de betalingstransacties met de speler;
- l. de mutaties op de speelrekening, bedoeld in artikel 1.1 van het Besluit kansspelen op afstand;
- m. de schorsing van de mogelijkheid tot deelname.

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder voorgaande gegevens analyseert en vroegtijdige signalen die kunnen duiden op onmatige deelname en risico's op kansspelverslaving onderkent.

94 - Besluit kansspelen op afstand: B18 + R18, B19

ID NL: KS.10.05_2.0

Keuringsnorm

Stel in opzet en bestaan vast dat indien de analyse, bedoeld in artikel 15 van het Besluit kansspelen op afstand, duidt op onmatige deelname aan kansspelen of risico's op kansspelverslaving, de vergunninghouder passende interventie maatregelen treft om onmatige deelname en kansspelverslaving zo veel mogelijk te voorkomen. De houder van een vergunning tot het organiseren van kansspelen op afstand treft dergelijke maatregelen in ieder geval indien de speler een grens als bedoeld in artikel 4.14, tweede lid, onder a of b, van het Besluit kansspelen op afstand overschrijdt.

Stel in opzet en bestaan vast dat bij een redelijk vermoeden van onmatige deelname aan kansspelen of kansspelverslaving de vergunninghouder een persoonlijk onderhoud met de speler voert, waarin:

- a. hij die speler wijst op diens speelgedrag, zo mogelijk de ontwikkeling daarvan, en op de gevaren van kansspelverslaving, hij die speler adviseert over de voorzieningen gericht op beperking van diens deelname aan kansspelen en over de beschikbare hulpverlening door instellingen voor verslavingszorg, en hem stimuleert hiervan gebruik te maken;
- b. hij onderzoekt of die speler door onmatige deelname aan kansspelen of kansspelverslaving schade kan berokkenen aan zichzelf of aan zijn naasten.
- c. hij de speler adviseert om gebruik te maken van een voorziening waarmee hij op een voor hem eenvoudige wijze zelf inzicht in diens speelgedrag kan verkrijgen;
- d. hij de speler adviseert om gebruik te maken van de mogelijkheid om diens toegang tot de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen te beperken overeenkomstig een door die speler te bepalen maximum tijdsduur per bezoek of aanmelding, of gedurende door die speler te bepalen tijdsblokken;
- e. hij de speler zonder diens toestemming diens toegang tot de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen beperkt tot een maximum tijdsduur per aanmelding of gedurende bepaalde tijdsblokken;

- f. hij de speler adviseert om gebruik te maken van de mogelijkheid om zich voor een voor bepaalde of onbepaalde duur uit te sluiten van deelname aan de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen;
- g. hij de speler zonder diens instemming voor bepaalde of onbepaalde duur uitsluit van deelname aan de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen.

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder bij het onderzoek, bedoeld in artikel 18 tweede lid, onder c van het Besluit kansspelen op afstand, in ieder geval de gevolgen van de deelname aan kansspelen voor de financiële situatie van de speler, diens gezinssituatie, diens gezondheid en diens werksituatie betreft.

Stel in opzet en bestaan vast dat naast de conform Artikel 18 lid 1 van het besluit kansspelen op afstand voorgeschreven interventie maatregelen de volgende interventie maatregelen worden toe past:

- a. de speler op voldoende effectieve wijze door middel van de spelersinterface berichten krijgt om hem op diens speelgedrag te wijzen;
- b. de speler wordt geadviseerd om gebruik te maken van de mogelijkheid om zich voor bepaalde duur of gedurende bepaalde tijdstippen uit te sluiten van deelname aan één of meerdere door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen of spelsoorten;
- c. de speler zonder diens instemming voor bepaalde duur of gedurende bepaalde tijdstippen wordt uitgesloten van deelname aan één of meerdere door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen of spelsoorten.

Stel in opzet en bestaan vast dat bij de conform Artikel 18 lid 1 voorgeschreven interventie maatregel er ten minste een afstemming is op:

- a. de leeftijd van de speler;
- b. het vertoonde speelgedrag;
- c. de signalen die duiden op onmatige deelname of risico's op kansspelverslaving;
- d. de reactie van de speler op eerder getroffen interventie maatregelen, voor zover hiervan sprake is;
- e. De vergunninghouder betreft bij de keuze voor de toepassing van een interventie maatregel of de gelijktijdige dan wel opeenvolgende toepassing van meerdere interventie maatregelen de noodzakelijkheid, doelmatigheid en de proportionaliteit van de interventie maatregelen;
- f. De houder van een vergunning tot het organiseren van kansspelen op afstand treft de interventie maatregel, bedoeld in artikel 18, tweede lid, onder a, in ieder geval op het moment waarop de speler een grens als bedoeld in artikel 4.14, tweede lid, onder a of b, van het Besluit kansspelen op afstand bereikt of overschrijdt.
- g. het geven van een duidelijke en begrijpelijke toelichting op de interventie maatregel.

95 - Regeling kansspelen op afstand: R15**ID NL:** KS.10.06_2.0*Keuringsnorm*

Stel in opzet en bestaan vast dat de vergunninghouder de speler in ieder geval bericht op gezette tijden over de door deze speler aangegeven grenzen met betrekking tot het eigen speelgedrag. Dat kan via de spelersinterface, met pop-ups of even effectieve berichtgeving, op het moment dat de speler zich aan- of afmeldt voor deelname aan de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen op afstand en op het moment dat hij van spel wisselt.

Toelichting:

Onder effectieve berichtgeving wordt in ieder geval verstaan: de vergunninghouder dient de speler op gezette tijden te herinneren aan de door deze speler aangegeven grenzen met betrekking tot het eigen speelgedrag. Onderhavig artikel schrijft voor dat de vergunninghouder de speler in ieder geval bericht via de spelersinterface, oftewel met pop-ups of even effectieve berichtgeving, op het moment dat de speler zich aan- of afmeldt voor deelname aan de door de vergunninghouder georganiseerde kansspelen op afstand en op het moment dat hij van spel wisselt, bijvoorbeeld als de speler van een blackjacksessie overstapt naar het spelen op een virtuele speelauto-maat. Hierdoor wordt de speler herhaaldelijk bewust gemaakt van zijn speelgedrag en zijn voorgenomen speellimieten op momenten waarop dit hem niet onnodig hindert in de spelbeleving. Dit zou er anders toe kunnen leiden dat de pop-up zijn nuttige effect verliest.

Afzendinggegevens

Kansspelautoriteit

Anna van Buerenplein 45 A

2595 DA Den Haag

Postbus 298

2501 CG Den Haag

www.kansspelautoriteit.nl